

prima instanță: M. Diaconu
instanța de apel: D. Manole, N. Traciu, E. Fistican

dosarul nr. 3ra-1084/14

ÎNCHEIERE

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Curtea Supremă de Justiție împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 ianuarie 2014

c o n s t a t ă

La data de 28 noiembrie 2013 Curtea Supremă de Justiție a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că prin decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din 09 octombrie 2013 s-a dispus suspendarea imediată a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin metoda publicării hotărîrilor judecătorești personalizate pe pagina oficială în internet www.csj.md de către Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, în calitate sa de operator neînregistrat de date cu caracter personal.

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la data de 18 octombrie 2013, Curtea Supremă de Justiție s-a adresat pîrîtului cu cererea prealabilă nr. 5s-187/2013, solicitînd anularea pe cale extrajudiciară a deciziei Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din 09 octombrie 2013.

Prin adresa nr. 04-11/1492 din 11 noiembrie 2013, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a respins cererea prealabilă a Curții Supreme de Justiție.

Solicită Curtea Supremă de Justiție anularea deciziei Centrului Național pentru

Protecția Datelor cu Caracter Personal din 09 octombrie 2013.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2014. Acțiunea a fost admisă, fiind anulată decizia Centrului Național Pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din 09 octombrie 2013.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014 a fost respins apelul declarat de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

La adoptarea soluției instanța de apel a menționat că în conformitate cu art. 117 Constituția Republicii Moldova, în toate instanțele judecătorești ședințele de judecată sunt publice, iar judecarea proceselor în ședință închisă se admite numai în cazurile stabilite prin lege, cu respectarea tuturor regulilor de procedură. Acest principiu este consacrat și în art. 23 CPC și art. 18 CPP.

În interpretarea normelor enunțate instanța de apel a remarcat că conform principiului enunțat, orice ședință în Republica Moldova, cu excepția ședințelor declarate închise, se desfășoară în prezența publicului și orice persoană străină procesului poate asista la ea, lua notițe și obține o copie a hotărârii adoptate. Orice încercare de ascundere, fie ea și parțială, a ședințelor de judecată publice și/sau a hotărârilor adoptate în cadrul lor ar contraveni principiului publicității dezbaterilor judecătorești.

De menționat că obligativitatea publicității și transparenței actului de justiție decurge și din obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Articolul 6 CEDO prevede că, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale [...] în mod public [...]. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public [...].

Conform art. (1) CPC, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun și în cele specializate este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.

Cu referire la situația de drept și de fapt enunțată, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe precum că din textele legale menționate supra rezultă că:

- publicarea deciziilor derivă din principiul caracterului public al dezbaterilor judiciare, consfințit în Constituție și CEDO;
- publicarea deciziilor depinde de desfășurarea procesului de judecată în ședință închisă sau deschisă publicului;
- publicarea deciziilor este parte componentă a procedurii judiciare, or, legea

condiționează intrarea în vigoare a unor decizii anume de publicarea lor pe pagina web a instanței;

- publicarea deciziilor, fiind prevăzută de lege, de regulă, urmează a fi efectuată fără schimbarea textului acestora, chiar și în privința datelor personale a participanților în proces;
- publicarea deciziilor nu poate fi reglementată de alt cadru normativ decât Constituția, CEDO, Codul de procedură civilă, alte legi organice ce conțin reglementări de procedură;

Or, legislația procesuală asigură protecția datelor cu caracter personal la publicarea deciziilor.

Plus la aceasta, instanța de apel a menționat că în accepțiunea art. 23 alin. (3) CPC, instanța de judecată poate dispune judecarea pricinii în ședință secretă pentru a preveni divulgarea unor informații care se referă la aspectele intime ale vieții, care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională ori la alte circumstanțe care ar putea prejudicia interesele participanților la proces, ordinea publică sau moralitatea.

Conform art. 18 alin. (2) Cod procedură penală, accesul în sala de ședință poate fi interzis presei sau publicului, prin încheiere motivată, pe parcursul întregului proces sau al unei părți din proces, în interesul respectării moralității, ordinii publice sau securității naționale, când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților în proces o cer, sau în măsura considerată strict necesară de către instanță când, datorită unor împrejurări speciale, publicitatea ar putea să prejudicieze interesele justiției.

Argumentele apelului precum că, instanța este obligată să asigure depersonalizarea în toate cazurile a hotărârilor judecătorești și publicarea lor pe pagina web a instanței judecătorești, nu au fost reținute de instanța de apel. Or, publicarea deciziilor este reglementată de cadru normativ și anume:

- Conform art. 440 alin. (1¹) CPC, încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.
- Conform art. 445 alin. (3) CPC, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.
- Conform art. 10 alin. (4) și (5) din Legea privind organizarea judecătorească, hotărârile judecătorești, ale curților de apel și ale Curții Supreme de Justiție se publică pe pagina web din internet, iar modul de publicare a hotărârilor judecătorești este stabilit prin Regulamentul privind modul de publicare a

hotărârilor judecătorești, aprobat de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Instanța de apel nu a reținut nici argumentele apelului precum că, conform 31 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, operatorul depersonalizează datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă. Or, potrivit normei menționate, retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă se face doar în scopuri statistice, de cercetare istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică.

În interpretarea corectă a textului legal în partea în care se referă la decizii judecătorești instanța de apel a remarcat că, deciziile judecătorești pronunțate în ședințe închise, adică care se referă la sănătate, aspecte intime ale vieții, vor putea fi prezentate pentru studiu doar în formă depersonalizată. De altfel, Curtea Supremă anume așa și procedează - în dosarele despre înfiere, unele divorțuri, infracțiuni privind viața sexuală, deciziile se plasează la compartimentele jurisprudența și unificarea practicii judiciare doar în formă depersonalizată.

S-a menționat că, invocând prevenirea divulgării unor informații care se referă la aspectele intime ale vieții, care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională, protecția vieții private ori alte circumstanțe ce le-ar putea prejudicia interesele, părțile la proces au opțiunea de a decide asupra publicării deciziilor judecătorești depersonalizate prin solicitarea examinării cauzelor în ședință închisă.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe precum că din start, participanții la proces cunosc că toate deciziile urmează a fi publicate, iar publicarea prin înlocuirea datelor personale este posibilă doar în cazul deciziilor pronunțate în ședințe închise.

La rândul său, Curtea Europeană a Drepturilor Omului publică numele integral al reclamantilor în hotărârile sale chiar și în cazurile de natură penală. În baza de HUDOC a Curții Europene sunt reflectate cazuri precum: Dan vs Moldova, Becciev vs Moldova, Boicenco vs Moldova, Popovici vs Moldova, Șarban vs Moldova.

Reieșind din conținutului hotărârilor menționate, în toate aceste hotărâri sunt date numele complete ale reclamantilor și alte informații precum data nașterii și locul de trai. Într-un număr foarte limitat de cazuri, Curtea Europeană ascunde identitatea reclamantilor (I.G. vs Moldova, caz care se referea la violul reclamantei).

În acest context, instanța de apel a considerat întemeiată și concluzia instanței de fond precum că, ține de discreția instanței de judecată de a stabili dacă un anume caz poate aduce o atingere serioasă vieții private a părților și, pe cale de consecință, dacă procesul trebuie să fie unul închis, în restul cazurilor, se aplică principiul

publicității.

Instanța de apela a considerat neîntemeiate argumentele apelului precum că publicarea numelor constituie o ingerință în dreptul participanților la viață privată sunt neîntemeiate. Or, o astfel de ingerință este prevăzută de lege, cu atât mai mult că, interesul general de a avea o justiție publică și transparentă înclină balanța în defavoarea intereselor individuale ale persoanelor ale căror nume apar publicate în hotărârile judecătorești.

La fel, instanța de apel a considerat neîntemeiat și argumentul apelului precum că, Curtea Supremă de Justiție admite ingerințe neprevăzute de lege în viața privată a justițiabililor din motiv că Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 472/21 din 18 decembrie 2008, nu este publicat în conformitate cu prevederile art. 8/1 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Or, regulamentul enunțat prevede aspecte tehnice ale publicării deciziilor judecătorești, iar publicarea și restricțiile privind publicarea sunt prevăzute de Legea privind organizarea judecătorească, Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală.

În speță, nu a fost reținut nici argumentele apelului precum că, spre deosebire de Curtea Supremă de Justiție, Curtea Europeană asigură părților dreptul la viața privată punându-li-se la dispoziție un formular prin completarea cărui acestea se pot opune publicității. Or, legislația națională acordă dreptul părților de a solicita examinarea cauzelor în ședință închisă, astfel fiind exclusă publicarea deciziilor judecătorești pe site-urile instanțelor.

Atât completarea formularului, cât și demersul privind desfășurarea ședinței închise nu conduc automat la nepublicarea datelor cu caracter personal, decizia, în acest sens, aparținând de fiecare dată instanței.

În atare circumstanțe de fapt, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a considerat întemeiată concluzia instanței de fond precum că, argumentarea juridică a deciziei din 09 octombrie 2013 este neîntemeiată și nu poate sta la baza suspendării publicării deciziilor judecătorești pe site-ul instanței.

În context, a fost considerat neîntemeiat și argumentul apelului precum că, necesitatea depersonalizării deciziilor rezultă din prevederile art. 47 alin. (3) lit. e) al Legii privind organizarea judecătorească, conform căreia asistentul judiciar asigură depersonalizarea hotărârilor judecătorești și publicarea lor pe pagina web a instanței judecătorești. Or, norma respectivă, nu reglementează modul de publicare a deciziilor judecătorești pe site-urile instanțelor și nici nu stabilește obligativitatea depersonalizării deciziilor judecătorești. Ea reglementează atribuțiile asistentului judiciar în sensul că, în cazul ședințelor judecătorești închise, depersonalizarea

hotărârilor și publicarea acestora este pusă anume în sarcina asistenților judiciari și nu a altor funcționari.

La 18 iunie 2014 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat și a interpretat eronat normele de drept material. Astfel, instanța nu a ținut cont de faptul că prin decizia din 09 octombrie 2013 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nu a intervenit întru limitarea principiului legal al publicității ședinței judiciare statuate de art. 117 Constituția RM, art. 23 CPC, ori art. 18 CPP. Invocă recurentul că după cum este prevăzut în descriptivul deciziei din 09 octombrie 2013, obiectul acesteia vizează doar operațiunile de prelucrare personalizată a deciziilor judiciare, în regim de acces nerestricționat, prin intermediul paginii web www.csj.md, iar argumentele referitoare la caracterul public al ședințelor judiciare nu sunt relevante cazului.

Menționează recurentul că au fost interpretate eronat prevederile art. 47 alin. (3) din Legea privind organizarea judecătorească precum că „...norma menționată nu reglementează modul de publicare a deciziilor judecătorești pe pagina web a instanțelor judecătorești și nici nu stabilește obligativitatea depersonalizării deciziilor judecătorești”. Recurentul menționează că art. 47 alin. (3) lit.e) statuează că una din obligațiile asistentului judiciar este de a „asigura depersonalizarea hotărârilor judecătorești și publicarea lor pe pagina web a instanței judecătorești”.

Recurentul afirmă că prin publicarea deciziilor judecătorești Curtea Supremă de Justiție încalcă prevederile art. 6 din CEDO.

De asemenea, instanța nu a ținut cont de sensul noțiunii „documentare juridică” potrivit Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. R (95) 11 cu privire la selectarea, prelucrarea, prezentarea și arhivarea hotărârilor judecătorești în sistemele automatizate de documentare juridică, adoptată la 11 septembrie 1995.

La fel, invocă că Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 472/21 din 18 decembrie 2008, care urma a fi publicat în Monitorul Oficial al RM în conformitate cu art. 8¹ alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nu poate servi în calitate de cadru legal, ce ar întemeia publicarea personalizată a deciziilor judiciare.

Recurentul mai invocă că spre deosebire de Curtea Supremă de Justiție, la Curtea Europeană părților li se asigură dreptul la viață privată punându-li-se la dispoziție un formular prin completarea căruia acestea se pot opune publicității.

Menționează că Curtea Supremă de Justiție publică ilegal deciziile judecătorești nedepersonalizate din motiv că nu s-a înregistrat ca operator de date cu caracter personal.

Intimatul Curtea Supremă de justiție prin referință a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lui, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru